

NaturErhvervstyrelsen
Center for Jordbrug, Planter
Den 28. november 2012
J.nr.: 11-380-000002
PWR/BILU-

Referat af møde i Binævnet den 20. november 2012

Mødet blev holdt hos NaturErhvervstyrelsen

Deltagere: *Formand:* Peter Esbjerg (KU, Life)
Ernst Harder (Danmarks Biavlerforening)
Ejvind Rasmussen (Danske Biavlernes Landsforening)
Ditlev Bluhme (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Poul Larsen (Dronningeavlereforeningen af 1921)
Keld Brandstrup (ErhvervsBiavlerne)
Asger Søgaard Jørgensen (Danmarks Naturfredningsforening)
Thomas Holst (Frøsektionen)
Stig Møllergaard (FVST)
Jørgen B. Jespersen (AU)
Axel Michelsen (AU)
Sekretariat: Per Kryger (AU), Birgitte Lund, Kristine Riskær, Anne-Kathrine Mandrup, Pia Wolf Rasmussen (NaturErhvervstyrelsen)

Afbud fra: Hans Erik Svart (Naturstyrelsen)
Barthold Feidenhans (Landbrug og Fødevarer)

Punkt 1. Velkommen

Formanden bød velkommen til nye i nævnet.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt som følger:

1. Velkomst
2. Godkendelse af dagsorden
3. Meddelelser
4. Danmarks nationale biavlsprogram
5. Fødevarerministeriets biavlsstrategi 2009-2013
6. Fælles punkt fra organisationerne
 - a. Generel drøftelse af NaturErhvervstyrelsens biavlsprojekter og specielt inddragelsen af organisationer i disse
7. Grøn Vækst orientering
 - a. Central BigårdsRegistrering (CBR) og muligheden for at integrere Beetight med CBR
 - b. Udvikling af ”Basiskursus i biavl”
8. ”Autorisation” af dronningeavlere
9. Arbejdsvilkår for biinspektørerne
10. Erstatningsstørrelse i forbindelse med aflivning af bifamilier i pestramte bigårde

11. Brun Læsøbi status
12. Sprøjtemidlet Biscaya forklaring af status
13. Giftige plantearter: "Brandbæger"
14. Orientering om mulighederne for økologisk biavl i Danmark
15. Eventuelt
16. Næste møde

Der var kritik af den sene udsendelse af dagsorden til dette møde. NaturErhvervstyrelsen beklagede og lovede, at dagsorden bliver sendt ud i passende tid fremover.

Punkt 3. Meddelelser

NaturErhvervstyrelsen orienterede:

- Der er p.t.23 renparringsområder for honningbier, i år er Barsø og Endelave (brun bi) oprettet som nye parringsområder og der er netop kommet ansøgning om endnu et område.

Fødevarestyrelsen orienterede:

- EU's Food and Veterinary Office (FVO) har været på besøg, og de koncentrerede sig om honning og restkoncentrationer deri. FVO pointerede, at der skal være et register over alle honningproducenter, som skal indeholde både erhvervs- og hobbybiavlere. Der vil blive arbejdet hen imod at udbygge CBR til at indeholde dette register.
Det blev besluttet, at indkalde til et specifikt møde senere, for at diskutere obligatorisk registrering af alle biavlere og bigårde på baggrund af udmeldinger fra EU.
- Det blev igen pointeret, at grænsehandel med dronninger og bier i EU og med 3. lande kræver, at der bliver udstedt "TRACES certificate".
Aktion: Biavlsorganisationerne blev bedt om i deres respektive medlemsblade, at informere vedrørende krav om handelsdokumenter ved grænsehandel med bier herunder dronninger.
- Fødevarestyrelsens rejsehold har modtaget en anmeldelse vedrørende fordring af bier samtidig med, at der blev høstet honning i bistader placeret på Randbøl Hede. Den ene bigård var ikke mærket med ejers navn og blev flyttet hen over natten. Den anden bigård var mærket og her blev der taget prøver fra, som har vist, at der var honningforfalskning. Biavleren har fået en indskærpelse og sagen er afsluttet. Det blev oplyst, at rejseholdet agerer på anmeldelser.
Aktion: Biavlsorganisationerne blev opfordret til at sætte en notits i deres medlemsblade med oplysning om, at det ikke er tilladt at fodre sine bier samtidig med, at der bliver taget honning fra.
- På et tidligere møde er FVST blevet bedt om at skrive vejledning til vokssmelterier, men den er ikke blevet udarbejdet. Opgaven er p.t. nedprioriteret i styrelsen, da der ikke har været et akut behov i 2012.

Aarhus Universitet orienterede:

- Under EU's frivillige overvågningsprogram for bitab er der indsamlet materiale i 1500 bifamilier fordelt på 200 bigårde. Bierne bliver nu undersøgt for varroamider, nosema og virussygdomme.
- Per Kryger deltager i EFSA's udredning vedrørende risikoen for at indføre to skadegørere, den lille stadebille og tropilaelaps miden, til EU. Udredningen kan kom-

me til at danne grundlag for krav om registrering af bigårde af hensyn til at sikre sunde bier.

- COLOSS-netværk er ved at være afsluttet. Der er opnået mange resultater og publikationer, bl.a. en bog og artikler om forskningen med bier. Der bliver arbejdet på at fortsætte projektet.

Punkt 4. Danmarks nationale biavlsprogram

NaturErhvervstyrelsen orienterede om, at der den 8. november blev holdt orienteringsmøde om det nye treårige nationale biavlsprogram (2013-2016). Her var Binævnet også inviteret til at deltage.

Der bliver udarbejdet en vejledning til biavlsprogrammet, som vil blive udsendt inden jul. Ansøgningsfristen er den 15. februar 2013 og herefter vil der måske blive bedt om supplerende oplysninger til ansøgningen med en tidsfrist på maksimum en uge. Der bliver nedsat et bedømmelsesudvalg på tværs af styrelsen, hvor enheden Planter vil være sekretariat. Besked om afslag på ansøgninger, vil blive udsendt tids nok til, at ansøger kan rette eventuel klage. Det samlede forslag til det danske nationale biavlsprogram vil blive afleveret til EU senest den 15. april. EU Kommissionen behandler herefter ansøgninger og melder tilbage sommer/efterår 2013.

Punkt 5. Fødevarerministeriets biavlsstrategi 2009-2013

NaturErhvervstyrelsen orienterede om, at biavlsstrategien 2009-2013 er ved at nå til ende. Der vil i starten af 2013 komme et oplæg til evaluering af strategien. Ligeledes vil der komme et oplæg til en ny strategi. Det er målet, at styrelsen vil søge mere samspil med andre ordninger.

Punkt 6. Fælles punkt fra organisationerne – Generel drøftelse af NaturErhvervstyrelsens biavlsprojekter og specielt inddragelsen af organisationer i disse

Biavlsorganisationerne kritiserede NaturErhvervstyrelsen for ikke at inddrage dem i beslutninger omkring biavlsprojekter.

Målet med biavlsuddannelsen, som oprindeligt blev lagt frem af de fem biavlsorganisationer er ikke nået, da erhvervsdelen ikke er med. Der er udfordringer på biskadegørers området på grund af manglende viden hos den enkelte biavler. Organisationerne opfordrede til, at NaturErhvervstyrelsen skaber de bedst mulige rammer, men at projekterne burde ligge ude i organisationerne.

Biavlsorganisationerne mente, at kommunikationen er problematisk. Der er behov for øget kommunikation, idet midlerne til biavl er begrænsede og det er vigtigt, at de bliver anvendt korrekt. Der blev derfor opfordret til, at biavlsorganisationerne bliver inddraget i større grad.

Hertil svarede NaturErhvervstyrelsen, at deres rolle som myndighed er som forvalter. Styrelsen har ikke intentioner om at gå i dybden med projekter, men har stor interesse i dem. Styrelsen medgav, at kommunikation er en udfordring og styrelsen har gjort flere tiltag for at bedre kommunikationen. Teamet, der arbejder på biområdet i enheden Planter

er nyt og der vil være en mere åben tilgang til projektsammenhæng, end der tidligere har været.

Punkt 7. Grøn Vækst orientering

a. Central BigårdsRegistrering (CBR) og muligheden for at integrere Beetight med CBR
NaturErhvervstyrelsen gav status for CBR. Systemet har nu kørt i 1½ år, og Aarhus Universitet som er brugeren med det største udbytte af systemet, er tilfreds med systemet og inspektørerne er nu også indkørt i systemet og arbejder mere eller mindre i det.

Styrelsen har guidet mange biavlere igennem systemet og har haft fokus på at rette akutte fejl. Netop nu er der fokus på brugervenligheden og omkring jul vil der komme en forbedret brugervejledning til systemet.

På opfordring af biavlsorganisationerne, bliver der arbejdet på at få oprettet en "legeplads" til systemet. Det vil betyde, at biavlsorganisationerne vil få mulighed for at demonstrere CBR i undervisnings sammenhæng i lokalforeningerne.

Organisationerne medgav, at CBR er et smart redskab og at det vil kunne blive brugt af de yngre biavlere. Men der skal også en indsats til for at få de ældre biavlere ind i systemet og her vil legepladsen være en stor hjælp. Der var enighed om, at udviklingen skal være fremtidssikret. Løsninger til de ældre og ikke IT kyndige må blive løst på en anden måde. En løsning kunne være en "hjælpeaften" ude i den lokale biavlsforening, hvor den enkelte biavler kan komme og få hjælp til at oprette sig og placere sin bigård.

Styrelsen arbejder som noget nyt på at integrere systemet Beetight med CBR. Beetight er et studeprogram til den individuelle biavler, for nemt at kunne holde styr på sine bier (udvidet logbog). Dette program vil automatisk blive tilgængeligt for de brugere, der er eller har oprettet sig i CBR.

b. Udvikling af "Basiskursus i biavl"

NaturErhvervstyrelsen startede med at fortælle, at Biavlsorganisationerne sidste år kontaktede det tidligere Plantedirektoratet med en projektansøgning om uddannelse af erhvervs- og hobbybiavlere på alle niveauer. Der blev nedsat en styregruppe. Dalum Landbrugsskole blev kontaktet, da den er kursusudbyder af lignende kurser. Dalum Landbrugsskole ville have retten til at udbyde uddannelsen i et par år.

Der blev nedsat en projektgruppe, som har udviklet uddannelsesforløbet. Styregruppen har givet accept undervejs, i forhold til det udarbejdede program og til undervisere. Der blev opstillet et forslag til "Basiskursus i biavl" hen over sommeren 2012 (program udleveret på mødet). Første del af kurset skulle have været afholdt den 9.-11. november 2012 og anden del den 24. og 25. november 2012 med et omfang på undervisning i 37 timer. Biavlsorganisationerne indstillede dog til at aflyse det planlagte kursus et par dage før kursusstart på grund af for få tilmeldte. På det tidspunkt var der 8 tilmeldte kursister og 16 havde givet interessetilkendegivelse. NaturErhvervstyrelsen fremførte, at de meget gerne ser, at "Basiskursus i biavl" bliver afholdt, da det er en del af strategien.

En række nævnsmedlemmer finder, at programmet er for omfattende: der mangler et mere kyndigt samspil mellem projektgruppen og foredragsholderne og der skal sorteres i hvad kursusprogrammet skal indeholde.

Styregruppen skulle afholde møde i direkte forlængelse af nævnsmødet. Her ville der blive arbejdet videre med et kursusprogram.

Punkt 8. "Autorisation" af dronningeavlere

Dronningeavlerne blev sidste år opfordret til at beskrive en mulig certificeringsordning på området. De har nu revurderet behovet og mener, at der er andre udfordringer lige nu, som er mere vigtige, så emnet vil blive taget op igen på et senere tidspunkt.

Det blev diskuteret, hvordan sundheden bliver sikret ved salg af bier. Danmark har et højt sundhedsniveau og det skal der støttes op om. Måske skal der kræves syn ved dronningesalg.

Det blev besluttet, at på næste binævnsmøde, skal punktet vedrørende sikring af sundhed ved salg tages op. Samtidigt skal der ses på hvorvidt en mulig stramning på området, vil skade arbejdet for parringsområderne.

Punkt 9. Arbejdsvilkår for biinspektørerne

Biavlsorganisationerne mener stadig ikke, at arbejdet omkring biinspektørerne fungerer.

Der var tre punkter, der blev berørt:

- Arbejdsredskabet for biinspektørerne. Her kunne der eventuelt blive lavet en bedre vejledning til det skema som biinspektørerne bruger i dag, hvis de støder på problemer.
- Konfliktåndtering og myndighedsrollen.
- Sammensætningen af biinspektører. Det blev nævnt, at der måske er for mange biinspektører, så den enkelte ikke når at blive klædt ordentlig på til opgaverne. Hertil svarede AU, at sammensætningen blev diskuteret, da den ny lov om bier blev behandlet, og på det tidspunkt var ønsket at bevare den store flok af biinspektører, da lokalkendskabet har stor betydning.

Det blev besluttet, at skemaet til biinspektørerne bliver sendt ud sammen med referatet. Herefter kan nævnet gå det igennem forud for næste møde. Det blev dog nævnt, at hvis der bliver ændret på det fysiske skema vil det medføre, at der tilsvarende skal ske ændringer i CBR, så det har en økonomisk konsekvens.

Aktion: Emnet vil blive taget op på næste møde. Samtidigt vil der blive nedsat en arbejdsgruppe, som i andet halvår af 2013 kan arbejde videre med en løsning til forbedring. Biinspektørernes skemaer er vedlagt i Bilag.

Punkt 10. Erstatningsstørrelse i forbindelse med aflivning af bifamilier i pestramte bigårde

På nuværende tidspunkt er erstatningen fordelt således, at der bliver udbetalt:

- 310 kr. pr. tilintetgjort angrebet bifamilie
- 1.060 kr. pr. tilintetgjort ikke-angrebet bifamilie

Det blev diskuteret om beløbet er for lavt i forhold til at skulle anskaffe en ny bifamilie. Det blev også nævnt at syge bifamilie intet er værd, derfor burde der ikke blive ydet

erstatning. Konklusionen blev, at der ikke bliver rørt ved erstatningsstørrelsen, fordi erstatningen betyder, at myndighederne bliver orienteret om, hvor der findes bipest.

Endvidere blev der rejst et problem, at nogle gartnere bruger humlebier til bestøvning og smider derefter stedet ud i naturen, hvor der så kan flyve bier ind, som spreder smitte.

Aktion: Vedrørende dette problem findes der allerede bestemmelser, og NaturErhvervstyrelsen vil bringe sagen videre til gartnerierhvervet.

Punkt 11. Brun Læsøbi status

NordGen har nedsat en *ad hoc* arbejdsgruppe for den brune bi, og AU deltager i gruppen.

Aarhus Universitet orienterede om, at den brune bi på Læsø har det uforandret, men der kommer desværre ikke nye biavlere til foreningen. Der findes endnu ikke tal for, hvordan det er gået i år.

Der er begyndende indavl på Læsø og der er behov for en indsprøjtning til den brune Læsøbi fra de andre nordiske lande. Det vil derfor blive forsøgt at udveksle gener mellem landene efter afprøvning af bierne og i samråd med biavlerne af de brune bier på Læsø. Herved vil generne fra Læsøbieren blive bevaret sammen med gener udefra. Det betyder, at en stor del af den oprindelige brune genpulje bliver bevaret.

Arbejdet på Anholt med den brune bi går langsomt fremad. Endelave er blevet parringsområde for brune bier.

Punkt 12. Sprøjtemidlet Biacaya forklaring af status

Bilag sendt ud inden mødet.

Formanden orienterede om, at der i Norge er en standard forordning om, at insekticider skal mærkes som bigiftige. Derfor har alle norske etiketter et sådant mærke. Miljøministeriet er opmærksom på problemet og der blev henvist til tidligere møde med denne styrelse og Binævnet.

Punkt 13. Giftige plantearter: "Brandbæger"

Bilag sendt ud inden mødet.

Formanden orienterede om, at der ikke findes noget litteratur, der dokumenterer, at brandbæger er giftig overfor insekter, så der er ikke hold i mistanken. Der er p.t. ikke dokumentation for overskridelse af grænseværdier under danske forhold, hverken for bier eller mennesker.

Punkt 14. Orientering om mulighederne for økologisk biavl i Danmark

Rasmus Nimgaard fra NaturErhvervstyrelsens enhed for Økologi deltog i dette punkt.

Danmarks Biavlerforening meddelte, at status er, at de er i dialog med Landbrug & Fødevarer omkring den forskellige tolkning af forordningen mht. til afstandskrav.

Punkt 15. Eventuelt

Intet til dette punkt.

Punkt 16. Næste møde

Tirsdag den 19. marts 2012 kl. 10:00 hos NaturErhvervstyrelsen.

Derudover kommer der et møde i oktober/november 2013.